võimalus, sissetulekumaks, eesõiguste kaotamine avalikkude kohustuste täitmisel, talude suuruse miinimumi kindlaks määramine, talude kokkuostmise piiramine, müümata talu-, kvoote- ja kirikumaade omandamine riigi kulul väike-maapidamiseks, kroonumaade jaotamine maaharijatele jne. — I riigivolikogu valimistel 1906. a. kevadel valiti T. Liivimaa talupoegade asemikuks ja teiseks eestlaste esindajaks Liivimaalt ERE kandidaat O. Rütli (vt.), samuti sai Eestimaa kub. talupoegade esindajaks ERE kandidaat A. Lubi. Riigivolikogus teotses T. eriti autonomistide rühmas ja pooldas m. s. seisukohta, et maaküsimus tuleb anda kohaliku rahva otsustada. »Viiburi üleskutsele« allakirjutamise pärast tagandati T. 4. X 1906 »Postimehe« vastutava toimetaja kohalt ja sai 1908. a. kohtuotsuse põhjal 3 kuud vangistust. II Riigivolikogusse läksid Liivimaalt samuti ERE kandidaadid A. Jürgenstein ja K. Parts (vt. neid). Riigivolikogu laialisaatmise ja põhiseaduse vastaselt uue valimisseaduse andmise vastu avaldatud protestikirjade pärast oli »Postimees« suletud alates 30. VI 1907 kuni sõjaseaduse lõpuni 15. IX 1908; vahepeal ilmus selle asemel päevaleht »Elu«.

Ilmasõja alul algatas T. riigivõimude juures Eesti rahvuslikkude väeosade kujundamise mõtet, milline kavatsus ei leidnud tarvilikku poolehoidu. 1915. a. sügisel kutsus T. rahva omaabi korraldamiseks sõjahädaohu pealetuleku puhul ellu Põhja-Balti komitee, mis, jagunedes maakonna ja linna- ning kohalikkudeks klk.-komiteedeks, kujunes ülemaaliseks korralduseks ja esines T.-i juhatusel korduvalt maa ja rahva asemikuna keskvalitsuse ning kõrgemate sõjavõimude ees, mõjustades rekvisitsioonide ja maa tühjendamise korralduste pehmendamist ja muutmistki. Revolutsiooni algpäevil teotses P.-B. komitee Tartus koondava ja korraldava organina; 11. — 13. III 1917 töötati välja Tartus ülemaalisel omavalitsuse koosolekul, millest osa võtsid P.-B. maakondade ja linnakomiteede asemikud, Eesti omavalitsuse seaduse eelnõu, mille Vene Ajutine Valitsus 30. III 1917 kinnitas. Sel koosolekul soovitas T. Lõuna- ja Põhja-Eestist erilised administratiivsed ühikud luua, kuid jäi oma ettepanekuga vähemusse (vt. K. Päts). Juunis 1917 valiti T. Tartu maakonna esindajaks Eesti Maapäevale, kus ta töötas kuni maapäeva hajutamiseni enamlaste poolt 15. XI 1917, mis puhul T.-i elùgi sattus hädaohtu. Selle järel vangistati T. Tartus V. Kingissepa (vt.) korraldusel ja viidi Tallinna, kus umbes nädalase kinnipidamise järel vabastati tingimusega, et ta kohe kodumaalt lahkuks. T. sõitis Stokholmi ja teotses Eesti maapäeva asemikuna Skandinaavias; asudes Stokholmis ja hiljemini Kopenhaagenis lõi ta kontakti liitriikide esindajatega, eriti ka Rootsi välisministeeriumiga, püüdes tühistada Baltimaade rüütelkondade asemikkude sepitsusi Eesti iseseisvuse vastu ja nõutada liitlastelt Eesti Maapäeva tunnustamist *de facto*. Okupatsioonivõimu langemisel nov. 1918 tuli T. Tallinna ja määrati Ajutisse Valitsusse portfellita ministrina, oli tegev Eesti rahvaväe mobilisatsiooni väljakuulutamisel sisemise korra kindlustamiseks ja riigipiiride kaitseks, nõutas isiklikult Helsingis soomlastelt relvastust, läks sealt Ajutise Valitsuse korraldusel Pariisi rahukonverentsile rahusaatkonna liikmena ja oli tegev eriti Londonis. Veebr. 1919 tuli ta kodumaale tagasi ja valiti siin vahepeal ümberkorraldusest ning radikaaldemokraatliku erakonnaga ühinemisest tekkinud Eesti Rahvaerakonna nimekirja järgi Asutavasse Kogusse. Kui 1919. a. sügisel O. Strandman'i (vt.) valitsus lahkus, sai T. 18. XI peaministriks, moodustades koalitsiooni rahva- ja tööerakonnast ning sots.-dem. tööliste parteist. T.-i valitsusel tuli tegevusse astuda sisemiste raskuste tähe all, mida tekitasid pikaleveniva ja jõudu kurnava vabadusvõitluse kõrval alatasa ähvardavalt kasvav elukalliduse tõus, tervel maal toitluse- ja linnades küttekriis, salaviinapõletamine, spekulatsioon j. m. Selles olukorras läks T.-i valitsusel korda saavutada tunduvaid tagajärgi; tähtsamaks saavutuseks oli esialgu vaherahu (31. XII 1919) ning varssi lõplik rahu Vene Nõukogude valitsusega 2. II 1920 Tartus, mille sõlmimine oli otseselt J. Poska (vt.) juhatusel töötava rahudelegatsiooni järjekindla töö vili. T.-i valitsuse algatusel andis Asutav Kogu 19. XII 1919 Vabariigi Valitsusele õiguse Asutava Kogu ja seadusandliku delegatsiooni istungite vaheaegadel täita rutulise iseloomuga seadusandlikke ülesandeid (E. V. valitsemise ajutise korra § 12[a]), mille põhjal valitsus pani maksma rea seadusi ja korraldusi. 2. VII 1920 lahkus T.-i valitsus koalitsiooni lagunedes sotsiaaldemokraatide loobumise tõttu, kuid T. moodustas uue, ainult rahvaerakondlastest ja erapooletutest koostuva valitsuse, mis 30. VII 1920 Asutava Kogu poolt ametisse kinnitati. 21. X 1920 astus T.-i valitsus tagasi Asutava Kogu motiveeritud otsuse tagajärjel kõrgematele sõjaväelastele maa andmise asjus, milles valitsus nägi umbusalduse avaldust ja andis aset A. Piibu (vt.) valitsusele. Selle järel töötas T. I, II ja III Riigikogus mitmesuguste komisjonide liikmena, peale selle eriti Riigi Majandusnõukogu juhatajana, võttis osa eridelegatsioonidest välismaile jne. Juunist 1923 mai lõpuni 1925 oli ta II Riigikogu esimees. Kui 1927. a. lõpul J. Teemandi (vt.) valitsus